SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni", Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 255. V Ljubljani, v sredo 7. novembra 1894. **Letnik XXII.**

Državni zbor.

Dunaj, 6. novembra.

Kazenski zakon.

V današnji seji se je nadaljevala debata o kazenskem zakonu. Prvi je dr. Fanderlik zagovarjal novi načrt. Njemu se zdi, da je zaradi tega potrebno, da se ta stvar sedaj reši, ker pozneje to hitro ne bode mogoče. Ako se vse stranke ne sporazumijo o volilni reformi, prišlo bode do velikih političnih bojev in ne bode časa za justične reforme. Govorniku se zdi že zaradi tega potrebno, da se premeni kazenski zakon, ker drugače ne bode moč izvesti civilnopravne reforme, ko so okrožna sodišča z delom preobložena. Mnogo tega dela pa odpade na okrajna sodišča, ako se vsprejme nov kazenski zakon.

Na to se je vsprejel konec debate in izbrala generalna govornika.

Pacak, ki je govoril kot generalni govornik proti kazenskemu zakonu, misli, da se mora poprej rešiti volilna reforma. Okrožna sodišča bodo še vedno jednako preobložena, ker potem bodo pa imela več prizivnih obravnav.

On priznava, da je reforma potrebna, in je v odseku glasoval za prehod v podrobno debato, nadejajoč se, da načrt popravi. Odsek ga je pa le spridil. Določbe o političnih deliktih so preveč raztegljive. Največ so vzete iz nemškega kazenskega zakona, samo da so se globe povišale s 600 mark na 2000 gld., da časopisom pridejo do živega, kakor se je reklo v odseku. Govornik graja, da je ves načrt prekrojen po nemškem vzoru. Za Avstrijo je treba na samostojni podlogi sestavljenega zakona. Govornik spominja pravosodnega ministra, da je treba glede političnih pregreškov previdnosti, kajti tudi on (minister) bi bil prišel v ječo, da je pisal pod Thunom svojo knjigo „Oesterreich und Böhmen". Govornik je proti okrajšanem postopanju. Za vzgled naj bi se vzel italijanski parlament, kjer za take načrte najprej parlament določi načela, potem posebna komisija izdela po omenjenih načelih načrt zakona. Zbornica ga pregleda, če se vjema s sklenenimi načeli, in odobri. On bode glasoval proti načrtu, ker je v političnih rečeh slabši od sedanjega.

Pininski v obširnem govoru razkriva dobre strani načrta, in navaja največ tacih stvarij, ki so se že večkrat v zbornici povedale. Mej drugim pravi, da je dobra določba, da kazen ne zastara. Ko je sodišče govorilo, potem more le še cesar pomilostiti. Posebno prednost je to, da se za politične zločine ne omeji področje porotnih sodišč. Da se pa omeji za goljufije in kride, je pa umestno, ker so stvari včasih tako zamotane, da jih porotniki ne razumejo in se večkrat zločinec oprosti. Še več drugih prednostij je govornik naštel in zavračal trditve nekaterih govornikov, da je zakon nazadnjašk.

Končno besedo je imel poročevac dr. Kopp, katerega veseli, da še nasprotniki najdejo na zakonu več dobrih stranij. Samo delo odsekovo se prehudo kritikuje. Kakšna sodba bi se izrekla o našem državljanskem zakoniku, ko bi ga tako ostro presojevali.

Na to je bilo glasovanje. Sklenilo se je s 170 proti 26 glasom, da se preide na podrobno debato.

Prihodnja seja je v soboto.

Nameščanje hrvatskih činovnikov v zajedniških uradih.

Iz Zagreba, 28. oktobra.

Koliko truda je stalo našo opozicijo, da je slednjič vsaj deloma uverila vladno večino, kako neosnovane so trditve mažarskih politiko v opssivnosti Hrvatske naproti Ogerskej. Več let je morala opozicija v hrvatskem saboru dokazovati, da dohodki hrvatski v obilnej meri presegajo stroške, kateri se vsako leto zaračunajo v ime zajedniških stroškov na dolg Hrvatske. Zdaj je ta zadeva toliko razjasnjena, da vsaj Hrvati sami ne verujejo v take neresnične trditve. Ali kedaj se bodo vsi Hrvati složili v tem, da zahtevajo samostalne finance, o tem se ne da zdaj govoriti, to je vprašanje prihodnosti; pride pa gotovo na dnevni red.

Ravno tako važno je pa tudi vprašanje o nameščanju hrvatskih činovnikov v zajedniške urade. Tudi to zadevo razpravlja hrvatska opozicija že od prvih časov sklenjene nagodbe pa do dandanes, ali brez pravega vspeha, če tudi so propisi v nagodbi o nameščanju hrvatskih činovnikov v zajedniških poslih na hrvatskem zemljišču popolnoma jasni, kajti po nagodbi samej je uradni jezik le hrvatski, tedaj morejo služiti tukaj le Hrvati in o pomanjkanju le teh sami taki činovniki, ki znajo hrvatski. Ali Mažari se ne drže nagodbenih propisov v tem pogledu, marveč delajo ravno protivno. Kdor hoče biti nameščen v zajedniške urade, mora znati pred vsem mažarski, drugač ne more niti uvrščen biti med višje činovnike. V najnovejšem času so pa Mažari še oni peščici Hrvatov, ki bi mogli sčasoma povzdigniti se do višjih činovniških služb, zaprli pot s tem, da so razširili takozvani činovniški status tudi na Hrvatsko, kjer so poprej hrvatski zajedniški činovnici imeli za-se svoj status. Ker po tej novej razdelitvi presega število ogerskih činovnikov na veliko broj hrvatskih, ne pridejo poslednji pri povišanju v višje službe nikedar na vrsto. Tako so Mažari prvo svojo krivico na ta način še povečali. Hrvatska opozicija se bori že od prvega časa proti temu mažarskemu nasilju, ali brez vsakega vspeha, ker vladina večina sama noče v tej zadevi braniti jasne pravice naroda. Gotovo so tudi že v tem pogledu spregledali vladinovci, koliko škodo trpi narod hrvatski, ali odločno se vendar nočejo upreti tej zloporabi nagodbe. Pojavlja se celo že mnenje, da bi se tudi pri nas učil mažarski državni

LISTEK.

Preč. gosp. † Žigi Bohincu,

duh. svetniku, vodjinemu namestniku v duh. sem. itd. umrlemu na dan vseh svetnikov 1894.

(Po. I. psalmu).

„Oj blagor možu, ki ne zná
Za svèt hudobnega svetá,
Ki grešnih potov si ne voli
In ne sedi na kuge stoli".

Da, bil si mož in poštenjak,
V nezgodi, sreči zmir jednak;
Imel si se boriti dosti,
A zmir ostal si mož kreposti.

„Oj blagor móžu, ki Gospod
Mu vzor in geslo je povsod;
Premišlja to, kar Bog veleva
Po noči in pri svitu dneva."

Duhovnik Večnega si bil,
Za prava večna se boril,
Dolžnosti svoje nisi zmúdil,
Za sveto stvar si zmir se trúdil.

„Oj blagor móžu, ki krepkó
Stoji, kot tik vodé drevó,
Brsti, rodi, se ne obleta,
Pri delu sreča ni mu vzeta."

Jesenski piš drevo podrl,
A ni sadu z drevesom strl.
Ko trup so zemlji tvoj oddali,
So čini tvoji še ostali.

„Oj blagor možu, ki gori
Za pravo, in hudoben ni;
Hudobnih se spomin razsuje,
Kot prah, ki veter ga dviguje."

A Žiga, ti si ljubil mir,
In ljubezniv si bil pastir.
In sad, ki ga ljubezen seje,
Prospeva dolgo še pozneje.

„Oj blagor možu blagih lic,
Ki činil ni nikdar krivic;
Lahko bo stal, ko bode zlobnež
In grešni trepetal hudobnež."

Bog ljubi te, nezabni brat,
Pozval te k sebi je takrat,
Ko godovali v rajski diki
Izvoljenci so, vsi svetniki.

„Oj blagor možú, čigar pot
Je čista zlobe, prosta zmot.
Ko pot hudobnežev izgine,
Pravice moč nikdar ne mine."

Prehodil si težavno pot
Stlal nanjo vzgledov in dobrot,
Ti trudil si se neodmorno,
Trpel si mučeniško, vzorno.
Zapustil si ta solzni dol,
Zapustil v naših srcih bol —
Le pojdi v rajske domovine,
Zapustil blage si spomine!

Anton Hribar.

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

LXIV.

Da povem resnico, ako je bila prav kazen ostra in je nas mogla razburiti, imeli smo ob enem redko srečo, da so bili dobri vsi, kateri so imeli z nami opraviti. Oni niso mogli premeniti našega položenja drugače nego z dobrim in dobrohotnim in spoštljivim vedenjem; tega pa so bili vsi. Ako je bilo nekoliko osornosti pri starem Schillerju, kako jo je nadomestovala plemenitost njegovega srca! Še ubogi Kunda (kaznenec, k

i

5. 55

jezik, kar je v zadnjem saborskem zasedanju zagovarjal poslanec Milekić iz Slavonije. Taki pojavi so zares žalostni, saj je Hrvatom po jasnej postavi uradni jezik v vseh strokah zajamčen. Treba se je držati strogo le postave, in vse je dobljeno, potem se v tej zadevi tudi ne bi mogli tako zmedeni predlogi ogerskemu zboru predlagati, kakor je to storil poslanec Gjurković. Znano je sicer, da je vse, karkoli ta poslanec na ogerskem zboru kot zagovornik Hrvatov na dnevni red spravi, njim le na škodo, saj je dobro poznato, kako on v dunajskej „Pressi" sodi o Hrvatih. Gjurkovićev predlog o hrvatskem činovništvu pri zajedniških poslih je pa ta-le: Naj bodo činovniki zastopani po razmerju med Hrvatsko in Ogersko. Tako pri železnicah, pri poštah in brzojavih po številu dotičnih uradov. Za zdaj naj se namesti na Hrvatskem pri železnicah od 150 činovnikov njih 18 pri glavnem poslovodnem uradu v Zagrebu, a pri centralnem v Budimpešti od 102 činovnikov 12 Hrvatov in sicer po razmerju železnic, katerih je od 10.752 klm. na Hrvatskem 1254 klm. Tak predlog more izumiti samo zmedena ali pa zlobna glava, kajti Mažari ga bodo z veseljem sprejeli ne samo za železnice, nego tudi za vse ostale zajedniške posle. Po tem predlogu se ne bi morali nič več ozirati na glavni temeljni zakon nagodbe o porabi hrvatskega jezika na zemljišču hrvatskem, a kar je bilo do zdaj vedno nezakonito, namreč nameščanje mažarskih činovnikov, bilo bi v bodoče zakonito, saj bi se tako število hrvatskih činovnikov še bolj skrčilo, nego je to do zdaj bilo. Moremo očitno trditi, da se bojimo vselej, kadar ta poslanec bodisi že v hrvatskem ali ogerskem saboru stavi kak predlog, kajti vselej je naperjen proti Hrvatom. Ta poslanec je v novejšem času postal pravi zloduh za Hrvate, katerih ni nikdar maral, kakor tudi ostalih Slovanov ne. Čudimo se sploh, da more biti zastopnik tak obrekovalec Slovanstva v slovanskej zemlji.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. novembra.

Maščevanje. Aladar Andrassy in grof Aurel Dessewfi sta si nakopala jezo ogerske vlade, ker nista podpirala njene politike v gospodski zbornici in sta največ pripomogla, da je bil zavržen zakon o svobodnem bogoslužju. Vlada je zatorej sklenila maščevati se nad njima. Posledniji je bil predsednik, prvi pa podpredsednik deželnega poljedelskega društva. Oba imata velike zasluge za napredek kmetijstva na Ogerskem. Te dni je pa to društvo imelo občni zbor. Mnogo ministerskih uradnikov je v tem društvu. Te je vlada poslala na zbor z nalogom, da vržejo predsednika in podpredsednika, če bode moč. Ker je bil zbor slabo obiskan, ko se ni nikdo tega nadejal, se je to vladi tudi posrečilo. Pričakovati je pa, da bodeta zopet voljena in bode naposled le vlada imela blamažo.

Rusija. Do kacih notranjih sprememb v Rusiji pod novim carjem, kakor se kaže, tako kmalu ne pride. Iz brzojavk na senat in sveto sinodo je pa že precej jasno vidno, da bode car hodil po potih svojega očeta. Seveda verojetno ni, da bi bil ravno tako strog, kakor je bil oče njegov. Ustave pa pač nimajo še v Rusiji kmalu pričakovati. Polagoma se pa utegnejo razmere premeniti, posebno kadar pride na Pobjedonoscevo mesto kak drug mož. Tacega vpliva ne bode gotovo imel njegov naslednik na carski dvor, kakor ga ima on, bodi že kakoršnegakoli mišljenja.

Zakaj je odstopil Caprivi? Sedaj se je pojasnilo, da je moral Caprivi dati ostavko zaradi nekega časniškega članka. V razporu z bivšim pruskim ministerskim predsednikom je cesar bil vsprejel grofa Caprivija in se popolnoma ž njim sporazumel. Pogovor mej cesarjem in pa državnim kancelarjem je pa imel ostati tajen. Drugi dan je pa že neki list prinesel novico, da je grof Caprivi popolnoma zmagal proti pruskemu ministerskemu predsedniku. Cesarja je jezilo, da je stvar prišla v javnost, ker ni želel zameriti se konservativcem, kateri so podpirali grofa Eulenburga. Zahteval je zatorej od Caprivija, da naj preskrbi, da se nekoliko prekliče, kar je dotični list pisal. Caprivi ni hotel, ker je list pisal resnico, in zaradi tega so se pa razmere tako poostrile, da je grof Caprivi moral odstopiti. Sedaj se je pojasnilo, da je dotični članek pisal kak Caprivijev nasprotnik z namenom, da mu podkoplje stališče. Caprivi imel je mnogo nasprotnikov v vnanjem uradu, kateri so bili v vedni zvezi z Bismarckom.

Izseljevanje Turkov iz Rumunije. Rumunska vlada je začela Turke jemati tudi v vojske, kar jim pa ne ugaja in se v velikem številu selijo iz Dobrudže v Malo Azijo in Anatolijo. Posebni mohamedanski agentje nagovarjajo prebivalstvo, da naj se izseli, kajti za mohamedanca je sramotno, da bi služil v krščanski vojni. Turčija pa ima v Aziji še precej neobdelane zemlje in potrebuje kmetovalcev. Posebno se bode kmetijstvo izplačalo v mnogih krajih, ker so začeli graditi železnice. Rumunski vladi pa ni nič prav po volji, da se Turki izseljujejo, ker je Dobrudža že tako redko naseljena. V Bukareštu torej premišljujejo, kako bi omejili daljša izseljevanja.

Razžaljenje predsednika. Vrednik socijalističnega lista Gerault Richard je obsojen v jednoletno ječo, ker je v svojem listu „Chambordu" grdo napadal predsednika republike in posebno mu očital, da je njegova rodbina na nepristen način obogatela. Trdil je, da je mej drugim tudi denar posojeval proti silno visokim obrestim. Vrednik je obsojen, ali vendar tudi Cazimir Perier ni dosti s to pravdo pridobil. Zagovornik je navajal stvari, ki mu niso v čast.

Indija. Wazirski rodovi ob meji Afganistana napali so indijske čete, katere so spremljale neko komisijo, ki je uravnavala mejo. Po hudem boju so vojaki napadovalce premagali. Vojaki so zgubili 44 mož, napadovalci pa 250. Jeden angleški častnik je bil ubit, 5 pa ranjenih.

Cerkveni letopis.

Blagoslovljenje novega šolskega poslopja pri šolskih sestrah v Trnovem.

(Izv. dopis.)

Dné 7. julija se je postavil temeljni kamen za novo hišo dekliške šole ubogih šolskih sester d. N. D. Obširno poslopje, v katerem so štiri velike šolske sobe, dve sobici in trije podzemeljski prostori, je prevzel stavbeni mestni mojster g. Viljem Treo. Vse delo bodisi zidarsko ali mizarsko ali drugo je prav dobro dovršeno, da se sme vsakemu za izgled postaviti.

Tudi Bog je to delo blagoslovil, ker je dal ves čas zidanja lepo vreme, tako, da je poslopje vže zdaj po štirih mesecih popolnoma suho.

V nedeljo 28. oktobra, na praznik sv. apostolov Šimona in Juda Tadeja se je vršilo slovesno blagoslovljenje. Ob treh popoldan se je pomikala lepa vrejena procesija iz župnega dvorca med slovesnim pritrkavanjem farnih zvonov. Spredaj so šle šolske deklice sè svojo zastavo, njim so sledili preč. gospod dekan z asistencijo čč. gg. kaplanov, spremljevani od brevštevilnega ljudstva. Ko procesija dospe do zavoda, podala se je preč. duhovščina v samostansko kapelico, kjer je zapela pred altarjem „Veni Sancte Spiritus" in pevski zbor samostanskih gojenk ga je odpel sè spremljevanjem harmonija. Potem so se podali proti novemu poslopju, pred katerim je imela gojenka Marija K e r š i č iz Podbrezij sledeči govor:

Zopet smo se zbrale v velikem številu in sicer k nenavadni, lepi slovesnosti, k blagoslovljenju novega šolskega doma.

Kako srečne smo me, preljube tovarišice, da vživamo dobroto šolskega pouka, med tem, ko jo toliko njih pogrešajo. In kako se za nas skrbi! Koliko se je že naredilo za nas, odkar se je v tem kraju ustanovila dekliška šola! In sedaj je naša sreča dosegla vrhunec, ko se je nam sezidal ta lepi, novi dom. Zatoraj bodimo, preljube tovarišice, hvaležne najprvo ljubemu Bogu, ki nam v svojej neskončnej milosti naklanja toliko dobrot. Bodimo mu v dejanji hvaležne in ravnajmo se po njegovi sv. volji, katera se nam bode v tej hiši tolikrat razodevala.

Bodimo dalje hvaležne svojim dobrotnikom, vsem tistim, ki so pripomogli k zgradbi tega šolskega poslopja, bodisi z besedo in svetom, bodisi z denarno podporo.

Dober svet je zlatá vreden, pravi pregovor. Koliko so se potrudili in koliko dobrih svetov podelili naš prečastiti in predobrotni gospod dekan, da se je povzdignilo to lepo poslopje. Zatoraj bodi Vam, prečastiti gospod, naša najodkritosrčnejša zahvala izrečena.

Izrazimo potem svojo srčno hvaležnost posebno gospej načelnici tukajšnjih redovnic, velečastni gospej materi v Monakovem, ki so dobrotno žrtvovali največjo vsoto v ta blagi namen. Dalje se zahvaljujemo iskreno svojima dosedanjima dobrotnikoma gospodu in gospej Valenčič, katera sta velikodušno pripomogla, da se nam dodela hiša.

Tudi ljubljanska hranilnica je lep denar poslati blagovolila. Neki Bistriški dobrotni mož, nedavno umrli posestnik Ivan Ev. Tomšič, se je v svoji oporoki spomnil našega ustava. Bog mu vrni v svetem raju nam skazano dobroto. Tudi prijateljica našega samostana, blagorodna gospa Ivana Ličan iz Bistrice, je darovala lepo svoto v podporo zidanja šole. Vsem naj Gospod Bog obilo povrne in nam naj Gospod novih dobrotnikov in podpornikov obudi. — Bodimo vsem, vsem iz srca hvaležne, ter pokažimo svojo hvaležnost z molitvijo, a tudi s tem, da vestno poslušamo vse dobre nauke, kateri se nam bodo tukaj delili in da se po njih ravnamo. S tem bodemo pokazale, da naša hvaležnost gori živa v naših srcih in bode gorela do poznih časov.

Pozdravljajmo toraj z veseljem in navdušenostjo svoj novi dom, dom, v katerem se bomo učile Boga spoznavati, Njega častiti, Njega moliti, dom, v katerem se nam bodo odprle mnogovrstne potrebne vednosti, da postanemo verne in zveste deklice; izobražene in koristne svojemu bližnjemu, svojemu narodu.

Potrudimo se toraj, premile tovarišice, potrudimo se, kolikor nam je mogoče, da se bode pri nas vresničil vsak čas napis nad šolskimi vrati: „Bogu in domovini". — Bog nam daj k temu svoj blagoslov!

Povzel je potem preč. g. dekan besedo, ter izrazil svojo hvaležnost stavbenemu mojstru častnemu g. V. T r e o - t u, ki je bil slučajno pričujoč, kateremu gre zasluga, da poslopje ima tako lepo lego in je

---

nam je nosil kosilo in trikrat na dan vode) hotel je, da ga umemo, da nas obžaluje. On je nam tudi dvakrat na teden sobo pometal. Ko se je nekega jutra mej pometanjem Schiller odstranil dva koraka od duri za hip, porabil ga je Kunda takoj ter mi ponudil kos belega kruha. Vzel ga nisem, pač pa sem mu stisnil roko. To stisnjenje roke ga je dirnilo ter dejal mi je v slabej nemščini (bil je Poljak): »Gospod, tako malo Vam dajo jesti, da trpite gotovo lakoto.«

Zatrjeval sem, da ne, a zatrjeval sem nekaj neverjetnega.

Ko je zdravnik spoznal, da nihče izmej nas ne more jesti one hrane, kojo so nam dajali prve dni, poslal nam je vsem ono, kar imenujejo četrt porcije, t. j. bolniško hrano. Bile so tri prav čiste juhice na dan, košček pečene jagnjetine, katero si lahko enkrat požrl in kake tri rezi belega kruha. Kolikor se je boljšalo moje zdravje, toliko bolj mi je dišala jed in ta »četrt« bila je res premajhna. Poskusil sem zopet s hrano zdravih, a nič nisem bil na boljšem, ker nisem mogel jesti toliko jedij. Na vsak način moral sem se držati »četrti«. Delj ko leto dnij skušal sem, kaj se pravi lakoto trpeti. To muko pa so trpeli še bolj nekateri moji tovariši, ki so bili močnejši od mene in vajeni, jesti obilneje. Za nekatere izmed njih vem, da so jim dajali kruha Schiller in drugi stražniki, ki so nam bili prideljeni v postrežbi in slednjič celo dobri Kunda.

Po mestu se govori, da se gospodom daje premalo jesti, rekel mi je necega dne brivec, mlad vajenec našega ranocelnika.

»Prav res je, odgovoril sem mu odkritosrčno.

Prihodnjo soboto (hodil je vsako soboto) hotel mi je skrivaj dati velik kos belega kruha. Schiller se je delal, kakor bi tega ne videl. Ko bi jaz bil poslušal želodec, bil bi ponudbo sprejel, a vender sem jo odklonil, da bi ubogega fanta ne obšla skušnjava, darilo ponavljati, ker bi delj časa ne mogel izhajati.

Iz istega nagiba odklanjal sem ponudbe Schillerjeve. Večkrat prinesel mi je kos kuhanega mesa, proseč me, naj ga snem in zatrjujoč mi, da ga ne pokusi, da mu je ostalo, da ne ve kam ž njim, da ga da komu drugemu, ako ga ne vzamem jaz. Planil bi bil po njem, a ako bi ga bil vzel, ne bi li on želel vsak dan, dati mi kako stvar?

Samo dvakrat, ko mi je ponujal krožnik črešenj in enkrat nekaj hrušk zdel se mi je pogled teh sadežev nepremagljiv. Žal pa mi je bilo, da sem jih vzel, ker mi od takrat ni odjenjal ponujati jih. (Dalje sledi)

tako pripravno za šolo. Nadalje so toplo priporočali priču;očim starišem, naj ne zamujajo priložnosti in naj pošiljajo svoje otroke redno v šolo tembolj zdaj, ko imajo prostorno poslopje in dobre učiteljice, kajti dobra redna šola koristi njim in otrokom.

Po končanem govoru je preč. duhovščina zapela „Asperges“, kar je pevski zbor nadaljeval in med tem se je poslopje od zunaj blagoslovilo. Potem so se podali v zgornje nadstropje v največjo sobo, namenjeno III. razredu, kjer se je blagoslovljenje nadaljevalo. Spredaj je stala miza sè svečniki in sv. razpelom, katerega so obesili med blagoslovljenjem na steno. Med sv. pravilom so pevkinje pele sè spremljevanjem glasovirja 140. Psalm: „Dirigatur Domine“.

Ko je bila hiša blagoslovljena, zapela se je naslednja pesem, katero je zložil preč. gosp. dekan in vglasbil č. g. Franc Ferjančič, bivši tukajšnji kaplan:

Pozdravljam te,
Ti naše slove dom!
Proslavljam te
Omike prave dom!
Ti bodi dom učitve,
Ti bodi dom molitve. —
Ti večni Bog,
Ti z blagoslovom ne odlagaj nam,
Ti z milostjo pomagaj nam,
In zlobnih zmagaj nam!
Dobrotni Bog!

Nato je gojenka Frida Sremševič predavala sledečo poezijo, katero je zložil g. Janez Bilc, duhovnik v pokoju v Il. Bistrici.

Veseli smo se tukaj zbrali,
Kjer dom sozidan je prezali;
Gojila v njem se bode vednost,
Učila v njem se bode čednost,
In vera združena z omiko
Rodila srečo bo veliko.
A nauk, da na dobro zemljo pada,
Da rada ga sprejmémo srca mlada,
Da tisočeri sad rodi,
Zato naj milostno rosi
Nebeški blagoslov
Na dom naš šolski nov.
Naj šola ta, ki nam obeta
Najboljši sad, se mnoga leta
Veselo raste, se razcveta!

Nadalje so se pele sledeče pesmi: „G spodov dan“ po Hr. Volarič. „Kje dom je moj?“ po J. Skraup transp. od č. g. Fr. Ferjančiča in zahvalna pesem: „Hvala Tebi dobri oče“, zložil č. g. Bilc in uglasbil č. g. F. Ferjančiču.

Lepa slovesnost, pri kateri so bili pričujoči častni naduč̌itelj g. M. Zarnik in veliko gospe in gospic iz Bistrice in Trnovega, se je zaključila s cesarsko himno.

Naj to lepo poslopje obrodi obilno dobrega sadu

Socijalne stvari.

Zlata valuta pogubonosna za poljedelstvo.

Tak glas se oznanja zdaj z Nemškega. Zakaj je žito tako ceno? — vpraša pisatelj narodnogospodarskega članka v berolinski „Gegenwart“. Na to pa odgovarja tako-le:

Leta 1873 je bila cena 100 kilogramov pšenice 23 do 24 mark, letos pa samo 13 do 14 mark. Leta 1873 se je ravnala cena jednega funta zlata 14 funtom srebra. Leta 1894 se pa mora dati 30 funtov srebra za funt zlata!

Zdaj je pa vse jasno! Angleška se drži na vso moč zlate valute, ker kupuje žito iz celine (kontinenta) in je z zlatom plačuje. Kdor kupuje in plača z zlatom, je pri tem na dobrem, kdor pa prodaja žito, je na slabšem, zlasti takrat, če prodaja za srebro in če mora plačati dolgove ali gospodarske potrebe le z zlatom ali v ceni zlata. Žitne cene se niso znižale zato, ker se je letos več pridelalo, kakor lani; istina je, da v zadnjih 20 letih žitne cene dosledno padajo, namesto da bi, kakor poprejšnja leta, ko še ni bilo zlate valute — rasle!

To žalostno resnico je provzročilo sistematično padanje srebrne valute. Leta 1873 je bilo na Nemškem razmerje zlata k srebru kakor 1 : 15 50 mark, leta 1894 pa je kakor 1 : 30 mark.

Žalostni vpadek zemljedelstva se je začel javiti po francosko-nemški vojski. Ogromna vojna nagrada, ki so jo plačali Francozi Nemcem, teži kakor prokletstvo ne le Nemčijo, temveč skoro vso Evropo. Bismarck sam ni pomislil, da bi mogli Francozi splačati vloženo jim nagrado v zlati valuti. Po vsem svetu se je iskalo zlato blago. Naravno se je morala cena zlata zvišati in srebro padati. Največje bančne hiše v Berolinu, v Hamburgu in drugod so dobile takrat naročilo, preskrbovati zlata na francoski račun. Zlata iz celega sveta se je znašalo v Francijo in odtod v Berolin, pa ne več nazaj, da bi zopet krožilo, marveč v zakladnice, deloma tudi za novo oboroženje, za generale, ki so se bili v vojski odlikovali itd. Mej ljudstvo je prišlo od tega zlatega pritoka prav malo.

Vsled tega je cena srebra zelo padla, in odsihdob se ni povišala. Od takrat pa tudi računamo jednakomerno padanje žitnih cen. Po vpeljavi zlate valute na Nemškem je padlo srebro na posebno nizko ceno. Zlato je postalo cenomer po vsem svetu; kdor hoče ali kdor mora imeti zlato, mora zanj plačati še enkrat več ne le srebrnega temveč tudi žitnega blaga. Zato mora zdaj za 13—14 mark v zlatu dati toliko pšenice, za kolikor je dobil l. 1873 23—24 mark v srebrni valuti, katera je imela enako vrednost z zlatom. Bismark je dobro čutil strašne posledice tega zla, zato si je prizadeval vsaj z velikimi mitnicami na dovoz z Avstrijskega in Rusije žitno ceno umetno zvišati. Pa zdaj se kaže i to sredstvo brezvspešno, kajti, kar se daje na jedni strani kmetom, se mora vzeti na drugi strani konsumentom, delavcem, kar je v socijalističnem času zelo nevarno!

Kje torej iskati rešitve?

V dvojni valuti ali v novi vredbi srebrne valute. Zlato je kapital stičen kov, srebro je zemljedelčev kov. Kapitalistje se z vso močjo upirajo srebrni valuti in kmet, zemljedelec mora propadati vedno bolj.

Kapitalizem razprostira po svetu svoje zelo nevarne zanjke. Vpeljuje namreč v kupčijske ali dolžne pogoje stavek: „zahlbar in Gold“. Nesrečni kmet, ali dolžnik! Kdo se je na pr. zavezal l. 1873, da bo plačal dolg v zlatu, bi moral plačati danes še enkrat več, namreč 30 namesto 15·50. Take koristi je zlata valuta! Ona koristi — pa ne vsakemu, marveč le židovskim bankirjem!

Trgovska in obrtniška zbornica.

V Ljubljani, 5. nov.

Javne seje, katera se je dne 30. oktobra t. l. pod predsedstvom zborničnega predsednika Ivana Perdana in v navzočnosti vladnega zastopnika dr. pl. Rülinga vršila, udeležili so se nastopni zborniční člani: Dolenec Oroslav, Drasch Robert, Hren Franc, Kersnik Janko, Klein Anton, Kollmann Franc, Krenner Makso, Lenček Alojzij, Omersa Franc, Sušnik Valentin, Skaberné Avgust, Staré Feliks in Žitnik Jernej.

Predsednik konštatuje sklepčnost zbornice in naznanja, da je gospod c. kr. deželni predsednik z dopisoma z dne 4. septembra in 13. oktobra t. l. javil, da je Njega c. in kr. Apostolsko Veličanstvo blagovolilo najmilostneje ukazati, da naj se za najudaneja voščila, izražena od trgovske in obrtniške zbornice povodom Najvišjega rojstnega dne, oziroma Najvišjega godu, izreče Najvišja zahvala. Zbornica je vzela to naznanilo stojé radostno na znanje.

Svojo odsotnost so opravičili zborniční svetniki: Ivan Baumgartner, Karol Luckmann in Franc Ks. Souvan.

Overovateljema zapisnika imenuje predsednik zbornična svetnika: Janko Kersnika in Maksa Krennerja.

1. Zapisnik zadnje seje se odobri.

2. Zborniční tajnik poroča o tarifi sejmške pristojbine na Jesenicah tn predlaga z ozirom na tarifo, odobreno od c. kr. deželne vlade z dnem 8. avgusta 1876 in z ozirom na deželni zakon z dne 3. decembra 1868 in na določila obrtnega reda, da naj se pridrži za tujo rogato živino dosedanja taksa po 10 kr., za drobnico po 3 kr., za domačo rogato živino po 5 kr. in za domačo drobnico po 2 kr. — Predlog se sprejme.

3. Zborniční svetnik Janko Kersnik poroča, da je na podlagi poročila, katerega je odobrila centralna komisija za obrtni pouk v svoji seji dne 10. aprila 1894, gospod minister za uk in bogočastje c. kr. deželni vladi naznanil, da bi bil visokoisti za to, da bi se vsako leto v jesenskih in zimskih mesecih v Domžalah in v okolici 4 do 6 tednov trajajoči, drug drugemu sledeči učni tečaji za slamopletarstvo ustanovili. Začeti bi se moralo s temi tečaji vedno v Domžalah; ko bi se tu nehalo poučevati, naj bi se v jednej druzih občin ustanovil učni tečaj. Potemtakem bi moral učitelj, ki naj bi se stalno v Domžalah nastanil, iz Domžal v vsakokratno učno postajo potovati, če bi bila pa učna postaja le predaleč oddaljena in bi bilo potovanje težavno, bi moral za toliko časa, kolikor bi tečaj trajal, Domžale zapustiti in se v dotičnem kraju nastaniti. Z napominanimi učnimi tečaji bi se v krajih, kjer se vrši slamopletarstvo kot domač obrt, združili tudi vzorni nasadi, katere bi moral učitelj napraviti in nadzorovati. Učitelj bi moral biti torej vešč i slamopletarstva i pridelovanja slame in zmožen tudi prebivalstvo poučevati, kako se seje in kako se ravna z nasadi. Za prve dve leti naročil naj bi se za to pripraven učitelj s Toskanskega, od tretjega leta naprej naj bi poleg prejšnjega še jeden učitelj iz Švice deloval. Kar se tiče troškov za te učne tečaje in nasade in njihovega vzdrževanja, omenil je gospod minister, da se morajo dotične občine na vsak način zavezati, da bodo na svoje troške pripravile za učne tečaje potrebne prostore, sledneje primerno opravile, razsvetljevale, kurile, snažile in skrbele za postrežbo, kakor tudi za vzorne nasade potrebna zemljišča zastonj dale. Ostali troški pokrili bi se iz proračuna c kr. ministerstva za uk in bogočastje, vendar bi se morali drugi lokalni faktorji, posebno dežela zavezati, da bodo s primernimi doneski pomagali. Konečno je gosp. minister še naznanil, da se je zaradi dovolitve premij poljedelcem za dobro pletivo obrnil na c. kr. poljedelsko ministerstvo, od katerega je pričakovati, da bo potrebno ukrenilo.

C. kr. deželna vlada je zbornico z ozirom na dopis z dne 6. januvarija 1894, št. 1252, s to pripomnjo obvestila, da je ob jednem tudi dotičnim občinam potom c. kr. okrajnega glavarstva kamniškega naznanila te namere in jih povabila, da naj se izrečejo gledé nabave prostorov, njihove oprave, razsvetjave, kurjave, snaženja in postrežbe, kakor tudi o brezplačni preskrbitvi zemljišč za vzorne nasade. Zbornica se vabi, da naznani, s kakim prispevkom bi bila pripravljena to napravo podpirati in da pove, koliko bi znašali troški za dotičnega učitelja. Zbornica se je gledé te zadeve obrnila na nekatere občine, industrijce in na več merodajnih oseb in prišla do prepričanja, da vsi udeleženci z veseljem pozdravljajo korake visoke vlade v povzdigo te obrtnijske stroke in pridelovanja slame in so pripravljeni te naprave podpirati. Tudi je zbornica poizvedovala, koliko bi znašali troški za učitelja. Ker se pa dosedaj ni moglo izvedeti, koliko troškov bi ti učni tečaji provzročili, se odsek ni mogel odločiti za noben gotov znesek, s katerim naj bi zbornica prispevala k tej napravi. Odsek upa, da bo zbornica v kratkem mogla proračunati približne troške in meni, da bi za zdaj zadostovalo, če se c. kr. dež. vladi naznani, da bo zbornica to napravo po svojih močeh podpirala in da bo prispevek določila, kakor hitro bo približno vedela za skupne troške. Odsek torej predlaga: Častita zbornica naj v predstoječem smislu poroča. — Predlog se prejme.

4. Zborniční svetnik Makso Krenner poroča o dopisu c. kr. deželne vlade, vsled katerega naj bi se po § 6. zakona z dne 28. decembra 1893, drž. zak. št. 193., o vreditvi stavbinskih obrtov na predlog deželnega odbora dovolile za gotove deželne dele olajšave pri doprinesbi sposobnostnih dokazil za zidarje, tesarje, kamnoseke in vodnjaške mojstre, katerim bi pa potem pristojal manjši obseg obrtnih pravic

(Dalje sédi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. novembra.

(**Hohenwartov klub in isterske razmere.**) Pereča isterska zadeva, kakor listi poročajo, razpravljala se je tudi v Hohenwartovem klubu. Grof Hohenwart je izjavil, da se bo z vso odločnostjo trudil za izvršitev jednakopravnosti v Istri ter je pozvedel v ime kluba od pravosodnega ministra Schönborna, da vladna naredba glede dvojezičnih napisov ostane v veljavi ter da jo bo vlada polagoma izvajala.

(**Državna podpora.**) C. kr. poljedelsko ministerstvo je za vodovod Selšček-Begunje pri Cirknici dovolilo 4.000 gld. podpore.

(**Slovensko gledališče.**) Sinoči so prvič vprizorili Jaroslava Vrhlickega dramatično sliko „V Dijogenovem sodu“. Ta vesela igrica je pisana duhovito, sestavljena fino ter zahteva vrle igralce, ki imajo v oblasti jezik ter se morejo uživiti v življenje grško za časa ciničnega modroslovca Dijogena. S sinočno predstavo smemo biti povsem zadovoljni, kajti vsi igralci so se svoje vloge marljivo naučili. G. Inemann je predstavljal Dijogena v istini umetniško; vse kretanje, izraz obraza, vsaka beseda je bila premišljena, maska izvrstna. Mimogrede le omenimo, da zgodovinski Dijogen ni bil

tak Bahus, kakeršnega slikajo hudomušni satiriki. Jako dobro so igrali tudi ostali trije igralci: gospodičina Slavčeva ter gg. Danilo in Verovšek. Za tem so predstavljali Zajčevo komično opereto „Mornarji na krov!“ Dasi ni šlo vse po taktu, vendar je v obče predstava dobro vspela. Gospod Freudenreich je vrlo igral Piffarda, a pevski glas njegov je preslab. Dobro je pela in igrala gospa Aničeva, gospica pl. Towarnicka je proti koncu bila boljša. Mornarski in ženski zbor sta bila hvale vredna. Gledališče je bilo prav dobro obiskano.

(Slovensko katol. akadem. društvo „Danica“) priredi v nedeljo dne 10. novembra, zvečer ob pol 8. uri v Kastnerjevi restavraciji I. Lichtenfelsstrasse 3 zabavni večer slovenskim udeležencem prvega niže-avstrijskega katol. shoda. — Kakor čujemo, se bo več Slovencev udeležilo 11. in 12. novembra katol. shoda na Dunaju; te rojake opozarjamo na zabavni večer akadem. društva „Danica“.

(Pri občinski volitvi) v Tunjicah je bil županom izvojen Fr. Gerkman iz Tunjic; svetovalca sta Jak. Jamšek in Gr. Koželj.

(Deželni šolski nadzornik dr. Gobanc o „koroškem miru“.) Kakor poroča zadnji „Mir“, govoril je slavnoznani prijatelj in zaščitnik koroških Slovencev dr. J. Gobanc pri V. deželni učiteljski konferenci svojim „ljubim“ učiteljem in verno udanim oprodam te-le „zlate“ besede o „koroškem miru“: „Pri otvoritvi IV. deželne učiteljske konference leta 1887 porabil sem priložnost in opomnil na lepo besedo, katero je o svojem času izrekel naš visokočastiti gospod deželni glavar. Gospod dr. Erwein je namreč izrekel upanje, da valovi narodnega prepira ne bodo dosegli naše dežele, ki je mirnemu zalivu podobna. Ta želja se ni popolnoma uresničila. V zadnjih letih so se prikazale težnje, ki prej v naši deželi niso bile znane. Skozi stoletja sta živela oba naroda mirno skupaj v deželi, skupno noseča žalost in veselje. Korošci so se čutili kot jedna celota. V zadnjih letih pa so se pokazale težnje, ki hočejo namesto te jedinosti in celote nekaj druzega. Tega političnega gibanja bi ne omenil, ko bi se ne dotikalo tudi šolstva. Izrekam željo, naj bi se to gibanje ne širilo dalje in naj bi se šoli dal tisti mir, ki jej je za vspešno delovanje potreben.“. — No, „gut gebrüllt, Löwe!“ — Verjamemo, da se g. dr. Gobancu krči srce ob misli, koliko se on z dragim svojim prijateljem Schmidt-Zabierowom prizadeva ohraniti blaženi koroški „Landfriede“, ne da bi Slovenci tega truda vpoštevali. Saj „Mir“ onim besedam dostavlja te-le opombe: „To so pač besede in nič ko besede, ki pa omikanega Slovenca ne morejo premotiti. Omikani Slovenci vemo, da imajo šole med koroškimi Slovenci jedino ta namen, da bi naš rod ponemčile, zato so skoro vse nemške; in in da bi ponemčevanje gladko in brez ovire napredovalo, zato si želi g. dr. Gobanc miru! Mi pa ne bomo mirovali, dokler se nam krivica godi in dokler obstanek naše narodnosti ni zagotovljen. Če dr. Gobanc pravi, da je prej mir bil v deželi in da se nihče ni potegoval za slovenske pravice, utegne prav imeti. To je bilo pa le zavoljo tega mogoče, ker so Slovenci spali in se niso zavedali svojega rodu in svojih pravic. Odkar so se prebudili, pa tirjajo svoje pravice. Če dr. Gobanc pravi, da so Korošci, nemški kakor slovenski, žalost in veselje vselej skupno prenašali, drznili bi si mi dostaviti, da se je žalosti večja polovica navadno naložila na slovenske rame, ložje in bolje plačane službe pa je nemška gospôda prihranila za svoje sinove. Da so bili Slovenci ves čas tako mirni in krotki, pri tem imela je slednjič železna pest absolutizma več zasluge, ko nemška prijaznost. Tako je in nič drugače!“

(Občina Tolsti vrh — razdeljena.) S Koroškega dne 5. nov.: Liberalni listi poročajo z vidnim veseljem, da je cesar potrdil dné 28. okt. zakon, sklenjen v zadnjem zasedanju kor. dež. zbora, da se imajo Kotlje z nekaterimi drugimi kraji ločiti od občine Tolsti vrh in tako razdreti ta zavedna narodna občina. S tem se izpolni nemškutarjem vroča želja, ker tako mislijo dobiti v svojo liberalno pest Kotlje z okolico. Iz zanesljivega vira se je že bilo poročalo, da ta zakon ni dobil najvišjega potrjenja, a mnoge spletke in zvite mahinacije merodajnih tukajšnih liberalnih krogov so menda dosegle, da se je z nova vstreglo nemškutarski stranki, bržkone da se s tem varuje nemški „besitzstand“. Kakor znano, se je občina Tolsti vrh dolgo časa in vneto potegovala za slovensko šolo; za kazen za tó so jo menda zdaj razdrli in da tako onemogočijo ali vsaj zavirajo nadaljno borbo za pravice našega naroda. — Tam kjer Slovenci žele ločitev kake občine, ker to zahteva obči blagor, temu vladajoča nemška klika gotovo ne vstreže tako vtemeljeni prošnji. No, morda dočakamo tudi še kor. Slovenci zlato dobo, da se nam bo merilo z istim merilom kakor nemškim našim sosedom. — Vsaka sila do vremena.

—m—

(Kmetijsko predavanje.) Potovalni učitelj koroške kmetijske družbe dr. E. Kramar bode imel v nedeljo dne 11. novembra pri Arnejcu na Ledenici v Zgornjem Rožu kmetijsko predavanje.

(Surov napad.) S Koroškega: Kakor poroča „Kärntner Ztg.“, št. 251 hodil je dné 31. oktobra zvečer slovensk delavec Jur Mazgon s Kranjskega iz Steuerberga v Trg (Feldkirchen), ko ga srečata dva moža, katera prijazno pozdravi (ker nemški ne zna) po slovenski „Dober večer“. A ona dva ga na to surovo napadeta in ga strašno zdelata. Ko je prišel nek tretji mož, sta lopova zbežala, hudo ranjeni M. je šel še nekoliko poti, potem pa obležal. Pri sodniji so ga pozneje za silo zavezali, na kar se je odpeljal na svoj dom. — Nočemo izreči prehitre sodbe. Nemško-liberalni listi bodo surovi napad sevé zamolčali ali ga opravičevali. Da bi se pa kaj sličnega zgodilo kakemu Nemcu na slovenskih tleh, kak vik in krik bi bil v vseh nemških listih! Na nemškem pa — „ja Bauer, das ist was anders!“ —m—

(Novo gasilsko društvo.) V Št. Jurju pri Šmariji snujejo požarno brambo. Osnovalni shod je bil v nedeljo.

(Zdravje v Ljubljani) Od 28. okt. do 3. dne novembra je v Ljubljani bilo 14 rojenih in 20 jih je umrlo. 2 sta umrla za davico, 6 za jetiko, 2 za vnetjem sopilnih organov, 1 za želodčnim katarom, 1 za mrtvoudom, 1 vsled starostne oslabelosti, 7 za različnimi boleznimi. Mej umrlimi je 5 tujcev in 9 iz zavodov. 1 je zbolel za ošpicami in 4 za davico.

(Podržavljenje južne železnice.) Jutri ima upravni svet južne železnice sejo, v kateri bode volil odposlance pri obravnavi o podržavljenju. Dne 10. t. m. bode baje prvi razgovor teh odposlancev z zastopniki avstrijske in ogerske vlade.

(Sadjereja.) Kmetijska podružnica v Starem Trgu pri Ložu je napravila sadjerejsko šolo, za katero je deželni odbor dovolil 80 gld. podpore.

(Veščaki v razlastitvenih zadevah pri železniških gradnjah na Kranjskem za leto 1895), katere c. kr. okr. sodišča jemljo v poštev, so nastopni gospodje: Fr. Witschl, dež. inžener v Ljubljani; Ivan Lušin, umirovljeni c. kr. zemljemerec v Ljubljani; Leop. Dekleva malinov in zemlj. posestnik v Bujah; Matevž Premrov, zemlj. posestnik na Ubelskem; Fr. Kavčič, posestnik v Št. Vidu (okr. Vipava); Jos. Košir, posestnik v Žejah; Jan. Guzel, posest. v Škofji Loki; Iv. Ovin, zasebnik v Kranju; Miha Razinger, poštar in posestnik Podkorenom; Fran Omersa, trgovec in posestnik v Kranju; Ivan Majaron, posestnik v Borovnici; Miha Šlajpah, posestnik v Vel. Loki; Lud. Koračin, posestnik na Mirni; Iv. Duller, posestnik v Radni; Jak. Žumer v Podhomcu i Matej Wiltschnig, grajščinski upravnik v Križu; Ivan Levec, zemlj. posestnik in obč. predstojnik v Mengišu; Avg. Terpinc, hišni posestnik v Kamniku; Iv. Brenčič, zemlj. posestnik na Vrhniki; Edv. Pour, poljed. inžener in bonitêr za agrarske operacije v Ljubljani; Jurij Clarici, posestnik v Kandiji; Josip Ogoreutz, trgovec in hišni posestnik v Novem mestu; Jos. Pehani, hišni posestnik v Žužemperku; Ivan Kadunc, posestnik v Žužemperku; Moric Hladnik, umirovljen logar v Kočevju; Matej Verderber, c. kr. poštar in posestnik v Kočevski Reki; Fr. Blahna, logar v Ribnici; Ivan Lovšin, trgovec in posestnik v Ribnici; Matej Hočevar, c. kr. poštar, posestnik in obč. predstojnik v Vel. Lašičah, in Josip Göderer, grajščinski upravnik v Ortneku.

(Pridelovanje sladkorne pese.) Kmetijska družba kranjska vabi na izredni občni zbor, ki bo v četrtek 29. novembra ob $^1/_2$11. uri dopoldne v ljudski šoli v Mekronogu. Na tem zboru bode razgovor o pridelovanju sladkorne pese in vpeljavi sladkornega obrta na Dolenjskem. Zbora se smejo udeležiti tudi oni posestniki, ki niso člani kmetijske družbe.

Društva.

(Nedeljski shodi slov. katol. delavskega društva) so čim dalje, tembolj obiskani. Predzadnjo nedeljo so društvene zadeve v lepih govorih obravnavali vrli delavci: Posavec, Ziller, Sevšek, Gostinčar in drugi. Tudi zadnjo nedeljo je bil shod živahen in zelo zanimiv. Sklenilo se je mej drugim, da se čisti dohodek zimskih zabavnih večerov vporabi za društvenike, ki nimajo dela. Novi list „Glasnik“ je ves shod z veseljem pozdravil. Sedaj je društvenikov že nad 730. Ta teden se seli društvo v novo hiši katol. družbe. Prihodnjo nedeljo bo že v novih prostorih ustanovni shod „poučnega in zabavnega društva“, h kateremu bo možno pristopiti tudi mlajšim, še ne 24 let starim katoliškim delavcem.

(V slovensko katol. del. društvo) so na novo kot podporni udje vstopili sledeči: Neimenovan duhovnik in g. K. Pollak kot ustanovnika; gosp. dr. Karlin Andrej, profesor in g. Lipovšek Karol, slikarski mojster kot letnika. Nadalje so društvu darovali sledeči društveni dobrotniki razne knjige, netjakinje č. gospoda dr. Jarca, gospica J. Trtnikova in Jakob Golmajer. Potem je daroval društvu blag. gospod Pihler pet podob z okviri. G. dr. Šušteršič je iznova daroval 1 gld. Vsem dobrotnikom se odbor društva najtopleje zahvaljuje. Bog plačaj!

(Koncert »Glasbene Matice«.) »Glasbena Matica« v Ljubljani priredi v ponedeljek, dné 12. novembra 1894. v deželni redutni dvorani prvi redni koncert pod vodstvom koncertnega vodje gospoda M. Hubada. Sodelujejo: gospodična Berta Leščinska, operna pevka slovenskega gledališča; gosp. Karol Hoffmeister, pianist in učitelj »Glasbene Matice«; gospod Karol Jeraj, violinist in učitelj »Glasbene Matice«; pevski zbor in drugi oddelek šolskega moškega zbora »Glasbene Matice«; godba slav. c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27. Vzpored: 1. Dr. Anton Dvořák: »Slovanski plesi«, op. 46. 46. št. 2. e-mol, za orkester. 2. Anton Foerster: »Kitica«, mešan zbor, op. 43. (nov). Besede S. Gregorčičeve. 3. a) Fran Liszt: »Ogrska rapsodija« (Héroide élégiaque). b) Bedřih Smetana: »Furiant« (češki ples). Na klavir svira g. K. Hoffmeister. 4. Dr. Anton Bruckner: »Ave, Maria!« sedmeroglasen mešan zbor, 5. Nikolaj Rimsky-Korsakov: »Fantazija« za gosli in orkester po ruskih narodnih pesmih, op. 33. Na gosli svira gosp. K. Jeraj. 6. Rihard Wagner: »Zbor predic, scena in balada« iz opere »Blodeči Holandec«, za ženski zbor, soli in orkester. Senta: gdč. Berta Leščinska; — Marija: gospa Roza Peršlova. 7. A. Rubinstein: »Jutro«, ruska pesem Polonskega, za moški zbor in orkester, op. 74. 8. Dr. Anton Dvořak: »Slovanski plesi«j op. 46. št. 4. F-dur, za orkester. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Cene prostorom: cercle à 2 gld. 50 kr., sedeži I. reda à 2 gld II. reda à 1 gld. 50 kr., III. reda in na galeriji à 1 gld., vstopnice à 50 kr., za dijake à 30 kr. — Cene abonovanim sedežem za tri redne koncerte: cercle à 6 gld., sedeži I. reda à 4 gld. 80 kr., II. reda à 3 gld. 60 kr., III. reda à 2 gld. 40 kr., — Za rodbine treh oseb: cercle à 15 gld., I. reda à 12 gld., II. reda à 9 gld., III. reda 6 gld. Vsaka nadaljna oseba v rodbini plača za koncert à 1 gld. — Sedeži in vstopnice se dobivajo v trgovini g. A. Zagorjana, Kongresni trg št. 7. in na večer koncerta pri blagajnici. Istotam naj si p. n. abonentje izvolijo izbrati svoje sedeže. — Tekst à 10 kr.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 20. septembra do 20. oktobra t. l. darovali: Gspdč. Janja Miklavčič-eva, učiteljica v Kranju, lepo zbirko koristnih knjig; vzorne rodoljubkinje, Litijske Slovenke, drugo pokroviteljnino v znesku 100 gld., zastopnica jim bo blag. g. Helena Bevk ova; podružnica v Kranjski Gori, ki jej je sedaj prvomestnik naš glavni tajnik, vč. g. župnik A. Žlogar, v svojem letnem donesku 86 gld. tudi 15 gld. „kronskih darov“, nabranih povodom svojega letnega zborovanja; sl. gornjesavinska posojilnica v Mozirju zopet 25 gld.; vč. g. župnik J. Černko, blagajnik vuhredmarenberške podružnice, 35 gld., nekaj je letnine, večinoma pa dohodek tombole in znesek, nabran v nabiralnici v Marenbergu; vč. g. duhovni svetnik Matej Preželj, župnik v Mavčičah, 5 gld., in gosp. Avg. Kunc v Črnomlju 6 kron kot tretji dobitek pri kegljanju v podporo naši družbi. — Srčno priporočamo vesoljnemu Slovenstvu našo družbo. Zaupanjem pričakujemo obilih darov. Slovenska požrtvovalnost, kot jo svedočijo n. pr. litijske Slovenke, ki po krajcarjih zbirajo stotake, in delavne podružnice, to nam daje pogum. Zato kličemo: Bog povrni darovateljem! Bog živi naslednike!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Telegrami.

Dvojezični napisi na Primorskem.

Trst, 7. novembra. Ko so se v Piranu razobesili črni robci z oken povodom razobešenja dvojezične table na sodišču, je vladni komisar dal razglasiti, da se bode kazensko postopalo proti tistim, ki na ta način demonštrujejo. Ko se je to razglasilo, so črni robci kar zginili. — V Rovinju je mestni zbor v posebni seji izrekel mestu Piranu sožalje zaradi razobešenja dvojezičnih napisov.

Trst, 7. novembra. V Balu so zopet razobesili dvojezični napis, katerega so poulič̌njaki bili doli strgali.

Dunaj, 7. novembra. Časopis „Presse“ poroča, da je včeraj ministerski predsednik vsprejel poslance Alfreda Coroninija, Laginjo, Špinčića, Nabergoja in Gregorčiča v zadevi uradnih napisov v Istri. Pojasnil je jim vladno stališče v tej stvari in pristavil, da je vlada jednako naklonjena vsem narodom države.

Smrt ruskega carja.

Dunaj, 7. novembra. „Pol. Cor.“ je izvedela da bode nadvojvoda Karol Ludovik zastopal cesarja pri carjevem pogrebu.

Budimpešta, 7. novembra. Zbornica poslancev je vsprejela predsednikov predlog, da se izreče sožalje povodom carjeve smrti. Le skrajna levica je proti temu glasovala.

Pariz, 7. novembra. Predsednika republike in francoske vlade bode pri carjevem pogrebu zastopalo posebno odposlanstvo, katero bode vodil general Boideffer. V tem odposlanstvu bode tudi admiral Gervais.

Belgrad, 7. novembra. Car Nikolaj je naznanil kralju, da mu je umrl oče in je on zasel prestol. Kralj se je iskreno zahvalil za naznanilo.

Peterburg, 7. novembra. Carjevo truplo prepelje se iz Livadije v Jalto in od tam na ladiji „Pamjat Merkurija“ v Sebastopolj. Od tod se dalje pelje po železnici. Poprej bode mrlič razstavljen v veliki cerkvi v Livadiji. Mrtvaškega sprevoda se udeležé car, caricavdova, prestolonaslednik, drugi člani carske rodbine, in v Livadijo došli tuji knezi. V Moskvi se nese mrlič v arhangeljsko katedralo. Na vseh postajah, na katerih se ustavi vlak z mrličem, se zbere duhovščina, oblastva in stanovski zastopniki ter se bodo brale maše. V Peterburgu se mrlič nese v cerkev sv. Pétra in Pavla.

Peterburg, 6. novembra. Car je še dan pred smrtjo podpisaval vojaška povelja.

Vojska mej Kitajci in Japonci.

Tien-Tsin, 7. novembra. Govori se, da je 70.000 ruskik vojakov zbranih pri Vladivostoku.

Tien-Tsin, 7. novembra. Angleško oblastvo se je obrnilo do podkralja Tetschila z ultimatumum, v katerem se zahteva, da se afêra z ladijo „Hun-King“ v sedmih dnevih poravna. Omenjena ladija je pod angleško zastavo peljala in je imela na krovu japonskega konzula. Kitajski vojaki so jo ustavili, hoteli konzula prijeti in so se nedostojno obnašali proti častnikom in moštvu. V ultimatumu zahteva se denarna odškodnina, potem da se odstavi tien-tsinski vojaški poveljnik in se mu vzame dosedanji čin in da se ladija „Hung-King“ pozdravi z 21 streli s trdnjave Tahu. Če Kitajci ne vsprejmejo teh zahtev, bodo se angleške ladije poslužile sile.

Sibinj, 7. novembra. Korni poveljnik podmaršal Galgoczy je na sprehodu zadel z glavo v mitničen drog in se je hudo poškodoval.

Haszt, 7. novembra. V Hasztu se je ustavilo prebivalstvo naredbam oblastva, da bi se za kolero umrli pokopali na posebnem pokopališču. Ljudje so se polastili mrliča, ki bi se imel na pokopališču za umrle za kolero pokopati, in nesli ga na navadno pokopališče. Žandarmerija je zahtevala, da se mrlič nazaj pelje na posebno pokopališče za umrle za kolero. Ljudje niso hoteli in so planili po žandarjih. Poslednji so streljali. Jednega kmeta so ubili in mnogo ranili. 60 so jih zaprli, mej njimi 20 žensk. Razburjenost je velika.

Toulon, 7. novembra. Pomorski prefekt je zaukazal, da mora biti pripravljenih toliko ladij, da se lahko 1800 mož odpelje na Madagaskar.

Reggio, 7. novembra. V pravdi proti članom razpuščene socijalistične lige obsodili so vse člane razun jednega v jedno- do trimesečno ječo.

Novi York, 7. novembra. V Savanutsu v državi Georgia je skoro hkrati začelo goreti na sedmih angleških ladijah, naloženih s pavolo. Zgorelo je kacih 4000 bal pavole. Gotovo so zažgali odpuščeni delavci.

Tujci.

4. novembra.

Pri *Maliču:* Baron Scwegel, Bober, Leydlmayer, Endres, Engl, Schulz z Dunaja. — Makesch iz Celja. — Feigelmüller iz Trsta. — Wolek iz Waidhofen-a. — pl. Lenkh z Rake. — Baroninja Apfaltrern iz Gradca. — Milavc, Hanf iz Kočevja. — dr. Vilfan iz Radovljice. — dr. Ant. Recknagl z Jesenic.

5. novembra.

Pri *Slonu*: Böck, Hoffmann, Monscheim z Dunaja. — Maulwurf iz Barcstelep-a. — Weiss iz Gradca. — Schwagerl iz Trsta. — Effenberger iz Brna. — Sagasser iz Bludenca. — Bürger iz Kočevja. — Riboli z Reke. — Zagorc, Sulu iz Bučice. — Lininger iz Maribora. — Lončarič iz Sele. — Hirschler iz Vel. Kaniže. — Loy iz Kočevja. — Prinz iz Zagorja. — Maly, Demberger, Rieger iz Tržiča. — Colerus pl. Geldern iz Pulja.

Pri *Maliču:* Grof Taaffe, Kohn, Pregelhof, Leuschner, Harrich z Dunaja. — Luzatto iz Testa. — Winterhalter iz Maribora. — Hing z Rakeka. — Jaklič in Kočevja. — Berg iz Mokronoga. — Sajic iz Trebnjega. — Dimitrovich, Voytech iz Gorice. — Gutmansthal iz Novega Dvora. — dr. Deu iz Postojine.

Pri *avstrijskem caru:* Arhar iz Ljubna. — Sušteršič iz Bleda. — Cerar, Pustotnik iz Blagovice.

Pri *Južnem kolodvoru*: Ciperle, Kralf z Dunaja. — Simmet iz Amstetten-a. — Thomas iz Opatije.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
6	7. u. zjut.	740·0	—1·0	brezv.	megla	0·00
	2. u. pop.	739·3	10·0	sl. vzh.	jasno	
	9. u. zveč.	741·4	4·6	sl. vzh.	del. oblač.	

Srednja temperatura 4·5°, za 1·4° pod normalom.

RIMSKI KATOLIK.

Vsebina IV. zvezka.

Visoka pesem ljubezni in edinosti brez Boga: Doba ljubezni. Kaj mislimo razpravljati. — Prijateljska ljubezen. Pravega prijateljstva ne sklepa čustvo, ampak prosta volja. — Volja je slepa; luč ji prihaja od razuma. — Ali ima potem takem vera kak pomen za spoznanje in življenje človekovo? — važen vgovor. — Poglavje o krščanski ljubezni brez krščanske vere. — Pred vsem je tedaj potrebno, da molimo „vero“! — Svoboda in oblast ljudstva: Misli o krščanski demokraciji — Načela občne svobode in oblasti. — Načela politične svobode in oblasti. — Naša naloga v XX. stoletju. — Najnovejša socijalno-politična revolucija pa cerkev in država: Kako se cerkev bojuje z revolucijo. Brezmadežno spočetje. Syllabus. Pij IX in Leon XIII. Prva znamenja bodoče zmage. Organizujmo se! Bodimo Radikalci! — Katerega naroda je bližnja prihodnost? — Apologetični razgovori: O starosti človeškega rodu. — Napredno-radikalni tok v češkem narodu: Uvod. — Sodnijska obravnava proti „Omladini“. — Ključ do osrčja nove radikalno-napredne stranke na Češkem. — Napredno-radikalna stranka in katolištvo. Nje negativna veroizpoved. — Napredno-radikalna stranka pa Hus, Komensky in češki bratje. — Njena pozitivna veroizpoved. — Radikalno-napredne stranke političen in socijalen program. Njeno razmerje k Mladočehom. Teorija za prakso. — Zunanji razvoj radikalno napredne stranke. Razmerje k delavcem. Povod k procesu z „Omladino“. — Radikalno-napredna stranka pa internacijonala. Razmerje k socijalistom in anarhistom. — Radikalno-napredna stranka in slovanstvo. Mlada Slavija. Radikalne stranke razmerje k Rusiji in slovanskemu obredu. — Adresa na Gladstona. — Radikalno-napredna stranka in Avstrija. — Podučna debata mej Gregrom in namestnikom dr. Kathreinom v državnem zboru o radikalnem toku v češkem narodu. — Radikalno-napredna stranka pa dijaštvo in mladina sploh. Radikalno napredna mladina bodočnost češk. naroda? Dr. Kramař. — Radikalno napredni tok na Češkem in slovenski narodno-napredni akademiki „Vesnjani“ in „Savani“. — Slovenskim bogoslovcem III. Strahovi. — Časopis. — Pogled v sosedno Hrvatsko. — Giovanni Pierluigi da Palestrina. Dalje in Konec. — Raznoterosti: Jezuit Baumgartner o petrograjskih cerkvah. — Kaj pravzaprav konečno nameravajo liberalni cirilo-metodijevci? — Nagrade malim pisateljem. — Darovi za mlade pisatelje. — † dr. Ivan Jurič.

Prostovoljni dražbi.

Eme Böhmove v Gradcu posestvo (5650 gld.) dné 19. nov. v Novem Mestu.

Marije Črnugelj (poverjenica Martina Črnuglja) iz Gabrovca (kosoma) zemljišča dné 12. nov. v Metliki.

Eksekutivne dražbe.

Marije Kralj iz Jesenovega (terjatev 3 gld. 31 kr.) posestvo (812 gld.) dné 17. nov. in 22. dec. na Brdu.

Jak. Novaka iz Gor. Vrem (terjatev 156 gld. 9 kr.) posestva (883 gld. 50 kr. in 7 gld.) dné 17. nov. in 19. dec. v Senožečah.

Jan. Železnika iz Petkovca zemljišče (2245 gld.) dné 22. nov. in 22. dec. (ponovitev) v Logatcu.

Jak. Velkovrha, peka v Ljubljani, premičnine (137 gld. 12 kr.) dné 12. nov. v Ljubljani.

Andr. Babnika iz Sp. Šiške (terjatev 65 gld.) posestvo (1839 gld.) dné 1. dec. in 9. januvarija 1895 v Ljubljani.

Ant. Žagarja iz Iške Vasi (terjatev 100 gld.) posestvo (14.129 gld.) dné 21. nov. in 22. dec. v Ljubljani.

Ant. Jenkota iz Radomelj zemljišča (2050 gld., 115 gld., 165 gld. in 149 gld.) dné 20. novembra in 21. decembra v Kamniku.

Marke Težaka iz Radovice zemljišče (290 gld.) dné 30. nov. v Metliki.

Ant. Štefančiča iz Jablonice zemljišče dné 12. nov. (druga) v Ilir. Bistrici.

Greg. Jakšeta iz Kota zemljišče (100 gld.) dné 21. nov. in 22. dec. v Črnomlju.

Urše Kremžar iz Cerovice posestvo (5009 gld.) dné 21. nov. in 21. dec. v Litiji.

Ane Kočevar iz Lipovca zemljišče (105 gld.) dné 21. nov. in 21. dec. v Črnomlju.

Jak. Vatovca iz Gor. Ležeč (terjatev 30 gld.) posestvo (3070 gld.) dné 21. nov. in 22. dec. v Senožečah.

Vozni red
avstrijskih državnih železnic,
veljaven od 1. oktobra 1894.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v **srednjeevropskem času.** Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipsijo, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 11 uri 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 4. uri 14 min. popoludne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnic, Curih, Genovo, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten

Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmundena, Ischla, Ausseea, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 27 min. dopoludne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregnice, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiža.

Ob 12. uri 46 min. popoludne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 48 min. popoludne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amtstettena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v *Kamnik.*
„ *2.* „ *05* „ *popoludne* „ „
„ *6.* „ *50* „ *zvečer* „ „
„ *10.* „ *10* „ *zvečer* „ „ (ta vlak le do konca oktobra meseca ob nedeljah.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz *Kamnika.*
„ *11.* „ *15* „ *dopoludne* „ „
„ *6.* „ *20* „ *zvečer* „ „
„ *9.* „ *55* „ *zvečer* „ „ (ta vlak le do konca oktobra meseca ob nedeljah.)

Stanovanje

se išče v **trnovskem** ali **krakovskem predmestju,** oziroma kjer si bodi v Ljubljani, obstoječe iz **dveh sob, čumnate,** ali iz **treh sob,** ali iz **dveh sob in prostorne kuhinje** s 15. novembrom ali 1. decembrom.

Prijazne ponudbe pod „**P. G.**“ na c. kr. poštni urad v Kropi, Gorenjsko. 573 2—2

Izvrstni novi 568 3

cviček,

Prosekar, Tirolec in druga vina, bavarsko črno pivo itd. priporoča po prav nizki ceni

Pavlinova Kranjska vinarna.

v Ljubljani, Slonove ulice 52.

Zahvala in priporočilo.

Pri odhodu iz gostilne **„pri avstrijskem cesarju“** zahvaljujem se srčno vsem p. n. gostom, prijateljem in znancem za izkazano mi prijaznost in mnogobrojni obisk.

Ob enem se pa tudi vsem p. n. znancem in prijateljem priporočam zanaprej v svojem **novem bivališču** v

Trnovskem predmestju,
Cerkvene ulice 19.

Točil bodem izvrstna **črna** in **bela vina**; za **dobra jedila** in **točno postrežbo** skrbel bodem, kar je najbolje mogoče.

Spoštovanjem udani

567 3—3 *Ivan Tosti.*

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

Kurjeočesno tinkturo.

Bolečine pomirljivo **sredstvo pri kurjih očesih** in pri **trdi koži na nogi.** Ima to prednost, da se s to tinkturo kar s ščetko pomaže bolni del na nogi. — Stekleničica z rabilnim navodom in ščetko velja 40 kr., tucat 3 gld. 50 kr.

Cvet zoper trganje (Gichtgeist) lajša in preganja **bolečine v križu, nogah in rokah.** — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Marijaceljske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tucati 4 gld. 80 kr.

Planinski zeliščni ali **prsni sirop** za **odraščene** in **otroke; raztvarja sliz in lajša bolečine,** n. pr. **pri kašlju.** — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Odvajalne ali čistilne krogljice čistijo želodec pri zabasanju, in skaženi želodec. — Škatulja 21 kr., 1 zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

V zalogi so vsi **medicinično-farmaceutični preparati, posebnosti** itd., **dijetetična sredstva, homeopatična zdravila, medicinična mila, dišave** itd. itd.,

katere razpošiljajo v vse kraje sveta

lekarniške tvrdke:

Ubald pl. Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani, Kranjsko. **Viktor pl. Trnkóczy** na Dunaju, Margarethen. **Dr. Oton pl. Trnkóczy** na Dunaju, Landstrasse. **Julij pl. Trnkóczy** na Dunaju, Josefstadt. **Vendelin pl. Trnkóczy** v Gradcu, Štajersko. 292 26

Poštne pošiljatve obratno.

Št. 23.805. 572 3—1

Ustanove.

Pri podpisanem magistratu podeliti je za tekoče leto sledeče **ustanove:**

1. **Janez Bernardini-jevo** v znesku . gld. 95·—,
2. **Jurij Thalmeiner-jevo** v znesku . gld. 86·26,
3. **Jos. Jak. Schilling-ovo** v znesku gld. 86·10,
4. **Jan. Jost. Weber-jevo** v znesku gld. 90·92, do katerih imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so uboge, poštenega vedenja in so se letos omožile.
5. **Jan. Nik. Kraškovič-evo** v znesku gld. 79·80, do katere ima pravico ubogi kmet in šentpeterske fare v Ljubljani.
6. **Jak. Ant. Fancoj-evo** v znesku . gld. 67·20, do katere ima pravico uboga, poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu.
7. **Josip Feliks Sin-ovo** v znesku . gld. 48·30, do katere imate pravico dve najbolj revni deklici iz Ljubljane.
8. II. **Anton Raab-ovo** v znesku . gld. 205·—. Do ene polovice te ustanove ima pravico uboga in poštena udova ljubljanskega meščana, do druge polovice pa uboga, dobro vzgojena hči ljubljanskega meščana, ki se je letos omožila.
9. **Mihael Pakič-evo** v znesku . . gld. 120·—, do katere imajo pravico ubogi obrtniki meščanskega stanu ali pa njih vdove.
10. **Jan. Krst. Kovač-evo** v znesku . gld. 151·20, katero je razdeliti med štiri v Ljubljani bivajoče očete ali matere-vdove, ki imajo več otrok in uboštva niso sami zakrivili.
11. **Helene Valentini-jeve** v znesku . gld. 84·—, katero je razdeliti med otroke, rojene v frančiškanski fari v Ljubljani, ki nimajo starišev in še niso 15 let stari.
12. **Ustanovo za posle** v znesku . . gld. 50·40, katero je razdeliti med štiri uboge posle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Za vse te ustanove vložiti je prošnje, opravljene s potrebnimi dokazili, vsaj

do 28. novembra 1894

pri **magistratnem vložnem zapisniku.**

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane,

dné 1. novembra 1894.

VIZITNICE
priporoča
KATOL. TISKARNA.

Naznanilo.

Dné 19. novembra 1894 dopoldne od 11. do 12. ure bode **v notarski pisarni v Rudolfovem**

prostovoljna dražba

na **5650 gld.** cenjene **Böhmove hiše št. 210 s pritiklino v Rudolfovem.**

Dr. Albin Poznik,
c. kr. notar.

570 3—2

China Serravallo z železom

neobhodno potreben oslabelim in prebolelim

Vzbuja slast do jedi, krepi živce, čisti kri.

Srebrna svetinja: XI. zdravniški kongres **v Rimu 1894,**
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava **v Benetkah 1894**
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava **v Kielu 1894,**
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava **v Amsterdamu.**

Jako ga priporočajo zdravniške avtoritete, kakor dvorni svetnik profesor dr. baron Krafft-Ebing profesor dr. vitez Mosetig-Moorhof, profesor dr. Schauta prof. dr. Monti, profesor dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich itd.

To odlično zdravilno, okrepčevalno sredstvo zaradi dobrega okusa jako radi uživajo otroci in ženske.

Prodaja se v steklenicah po pol litra in po litru v lekarnah.

Lekarna Serravallo v Trstu.

578 30—1

Razpošiljalnica zdravil na debelo. Ustanovljena 1848.

Glavno zalogo v Ljubljani ima: **Lekarna Piccoli** na Dunajski cesti, nadalje tudi **Mayr, Grečelj, Mardetschlaeger.**

Dunajska borza.

Dné 7. novembra.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	30	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „	25	„
Avstrijska zlata renta 4%	124 „	15	„
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	99 „	45	„
Ogerska zlata renta 4%	123 „	10	„
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	97 „	55	„
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1043 „	—	„
Kreditne delnice, 160 gld.	391 „	10	„
London vista	124 „	30	„
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61 „	—	„
20 mark	12 „	20	„
20 frankov (napoleondor)	9 „	89½	„
Italijanski bankovci	46 „	25	„
C. kr. cekini	5 „	88	„

Dné 6. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 „	25	„
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199 „	50	„
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 „	40	„
Tisine srečke 4%, 100 gld.	142 „	75	„
Dunavske vravnavne srečke 5%	129 „	25	„
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 „	—	„
Posojilo goriškega mesta	— „	—	„
4% kranjsko deželno posojilo	67 „	50	„
Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	98 „	70	„
Prijoritetne obveznice državne železnice	220 „	—	„
„ „ južne železnice 3%	165 „	90	„
„ „ južne železnice 5%	129 „	—	„
„ „ dolenjskih železnic 4%	98 „	50	„
Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld.	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	141 „	50	„
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „	70	„
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „	50	„
Salmove srečke, 40 gld.	69 „	—	„
St. Genóis srečke, 40 gld.	72 „	—	„
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 „	—	„
Ljubljanske srečke	24 „	75	„
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	176 „	—	„
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3417 „	50	„
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	497 „	—	„
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 „	—	„
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	72 „	—	„
Montanska družba avstr. plan.	99 „	—	„
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	173 „	—	„
Papirnih rubljev 100	135 „	87½	„

Nakup in prodaja
vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd.
Zavarovanje za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh,** potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svéti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnic.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič — Odgovorni vrednik: Andrej Kalan. — Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.